

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Region Västernorrland

2020-04-16

Innehåll

Sammanfattning

Rekommendationer

Inledning

Förvaltningsberättelsen

Redovisningsprinciper

Mål för god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Verksamhetsmål

Balanskrav

Resultaträkning

Balansräkning

Kassaflödesanalys

Driftredovisning

Investeringsredovisning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västernorrland har KPMG granskat regionens årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Regionens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed (för området förutom avseende:)

Resultat och prognos

Regionens resultat för året uppgår till 118 mkr, vilket är 102 mkr högre än samma period förra året och 22 mkr bättre än budget. Det beror främst nya redovisningsprinciper kring värdering av finansiella anläggningstillgångar, en orealiserad kursvinst om 181 mkr har redovisats under året. Denna post elimineras i balanskravsutredningen vilket gör att balanskravsresultatet för året är negativt, -67 mkr. Ackumulerat balanskravsunderskott uppgår till -214 mkr.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Övrigt

Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett uttalande från regionledningen (i enlighet med SKYREVs vägledning för redovisningsrevision för kommuner och landsting, se kommentarer till ISA 580). Regiondirektören och finansdirektören har valt att inte underteckna översänt uttalande.

Örnsköldsvik 2020-04-16

Frida Kolbäck
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Rekommendationer

Innehåll i årsredovisningen

Vi rekommenderar att regionen ser över alla förändringar som nya lagen, kommunal bokförings- och redovisningslagen, och rekommendationer innebär för regionen.

Redovisningsprinciper

Då det har kommit en ny lag, kommunal bokförings- och redovisningslag, och nya rekommendationer från RKR (Rådet för kommunal redovisning) rekommenderar vi att regionen går igenom sina redovisningsprinciper till årsredovisningen och till kommande delårsrapporter för att säkerställa att regionen följer nya lagen och rekommendationer och att de principer de använder finns med i årsredovisningen.

Regionen redovisar samtliga leasingavtal som operationella. Vi rekommenderar att regionen ser över vilken typ av leasingavtal regionen har, operationell eller finansiell.

Balansräkningen

Vi rekommenderar att regionen går igenom periodiserade intäkter för att säkerställa att det är riktigt att redovisa dem såsom förutbetalad intäkt enligt RKR 2.

Koncernredovisningen

Vi rekommenderar att regionen gör en översyn över koncernförhållandet med hänsyn till LKBR 12:1 samt RKR 16, då det har kommit nya bedömningar och gränsdragningar kring sammanställd redovisning.

Inledning

Bakgrund

Vi har av Region Västernorrlands revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen för perioden 2019-01-01—2019-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Syftet med granskningen är att bedöma om regionens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

Syfte och revisionsfråga

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Regionens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till Regionfullmäktige. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsredovisningen.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges kommunala yrkesrevisorer). Det innebär att vi genomfört en granskning för att bedöma om årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut
- Räkenskaperna innehåller några väsentliga felaktigheter
- Resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål Regionfullmäktige beslutat.

Inledning

Avgränsning

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlag utifrån en väsentlighets- och riskbedömning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen och i vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över regionens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella uppgifterna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, det vill säga vi granskar inte alla siffror i årsredovisningen.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter regionen har erhållit från pensionsadministratören KPA/Skandia. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Inledning

Revisionskriterier och metod

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Regionfullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av regionfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Stickprovsvis granskat specifikationerna till årsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål
- Översiktlig analys av resultaträkningen

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

Vi har även bedömt regionens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnad av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt att uppdragen från regionfullmäktige är fullgjorda.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser regionstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Förvaltningsberättelsen

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning 4 kap 1 § ska årsredovisningen innehålla

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- noter
- driftredovisning
- investeringsredovisning
- sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådan upprättas enligt 12 kap 2 §.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- Utveckling av verksamheten (LKBR 11:1)
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomiska ställning (LKBR 11:2)
- Händelser av väsentlig betydelse (LKBR 11:3)
- Förväntad utveckling (LKBR 11:4)
- Väsentliga personalförhållanden (LKBR 11:5)
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning (LKBR 11:7)

- God ekonomisk hushållning (LKBR 11:8)
- Ekonomisk ställning (LKBR 11:9)
- Balanskravsresultat (LKBR 11:10), om negativt balanskravsresultat gäller LKBR 11:11
- Den kommunala koncernen (LKBR 11:12)
- Privata utförare (LKBR 11:13)

Sådana upplysningar som anges ovan ska även omfattas av sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dvs kommunalt koncernföretag (LKBR 2:5).

I RKR:s rekommendation R15 Förvaltningsberättelsen står det tydligt att det ska framgå vilket sammanhållet avsnitt i årsredovisningen som utgör förvaltningsberättelsen. Vidare står det att förvaltningsberättelsen ska presenteras i omedelbar anslutning till resultat-, balansräkning och kassaflödesanalys.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen

Ytterligare huvudrubriker, utöver de ovan nämnda, och underrubriker kan läggas till.

Under varje rubrik lämnas, om annat inte anges i rekommendationen, upplysningar om den kommunala koncernen och regionen. Beskrivningarna bör utgå från ett övergripande koncernperspektiv under varje rubrik och därefter regionen och andra eventuella väsentliga koncernföretag.

Vi har granskat att:

- Det tydligt framgår vad som är förvaltningsberättelse
- Förvaltningsberättelsen presenteras före men i omedelbar anslutning till resultaträkning, balansräkningen och kassaflödesanalys.
- Förvaltningsberättelsen följer LKBR
- Förvaltningsberättelsen följer RKR R15 Förvaltningsberättelse
- Under varje huvudrubrik lämnas upplysningar om både den kommunala koncernen och kommunen, om inget annat angivits i RKR R15.

Kommentar

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till regionens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen i huvudsak omfattar den information som krävs enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

I allt väsentligt ger årsredovisningen en rättvisande bild av regionens resultat och ställning.

Redovisningsprinciper

Från den 1 januari började den nya lagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) att gälla. Det innebar bland annat nya redovisningsprinciper och viss förflyttning från rekommendationer till lagtext samt värderingsregler.

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningspersonal samt översiktlig avstämning av regionens årsredovisning mot Rådet för kommunal redovisning gällande rekommendationer.

Kommentar

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att regionen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer med vissa undantag:

I likhet med tidigare år konstaterar vi att anpassningen till RKR R4 Materiella anläggningstillgångar inte är fullt ut genomförd avseende komponentredovisning. Nya investeringar från och med 2018 redovisas enligt komponentansatsen.

Då det kom en ny lag, kommunal bokförings- och redovisningslag, och nya rekommendationer från RKR (Rådet för kommunal redovisning) rekommenderar vi att regionen går igenom sina redovisningsprinciper till kommande år. Det är för att säkerställa att regionen följer nya lagen och rekommendationer samt att de principer de använder finns med i årsredovisningen och årsredovisningen.

Vi rekommenderar regionen att årligen dokumentera en egen genomgång mellan aktuella redovisningsprinciper och av regionen tillämpade principer.

I årsredovisningen saknas uppgifter vilken rekommendation regionen använder avseende intäkter.

När det gäller leasingavtal, RKR R5, är grunden att det bör finnas finansiell leasing som är mest vanlig och inte endast operationell leasing. I regionen redovisas samtliga leasingavtal som operationella. Vi rekommenderar att regionen efterföljer denna rekommendation.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att regionen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Vi har granskat om:

- regionen uppfyllt de av fullmäktige fattade finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- regionen uppfyllt de av fullmäktige fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- det vid avvikelser finns en beskrivning av åtgärdsförslag.

Kommentarer

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Av dokumentet "Samlad ledningsprocess" framgår att "Verksamhetsmål och riktlinjer för verksamheten respektive finansiella mål, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, ska anges". Det framgår också att kvalitetsutveckling är ett prioriterat område.

Region Västernorrland tillämpar en balanserad styrkortsmodell. På övergripande politisk nivå ska mål formuleras som anger vad som ska levereras i form av tjänster till invånare. Målen ska vara uppföljningsbara genom mätbara resultatindikatorer.

Mål för god ekonomisk hushållning

Av regionplanen framgår att det balanserade styrkortet omfattar perspektiven: invånare, medarbetare, process och ekonomi.

Invånarperspektivet	Jämlik fördelning av resurser utifrån behov
Medarbetarperspektivet	Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö
Processperspektivet	Effektiva och framgångsrika verksamheter
Ekonomiperspektivet	En ekonomi i balans över tid

Av uppföljningsbilaga till regionplanen framgår närmare långsiktiga mål och önskat resultat för år 2021. Det framgår också mått, definitionen av mått samt hur målbedömningen ska genomföras.

Av regionplanen framgår att

God ekonomisk hushållning, för en långsiktig hållbar verksamhet med ekonomi i balans över tid. Det innebär på kort sikt återställning av tidigare års underskott och på lång sikt, återställning av eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen.

Kommentarer

Vi tolkar att en förutsättning för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd är att tidigare års underskott har återställts.

Sammanfattande bedömning

Regionstyrelsens sammanfattande bedömning är att måluppfyllelsen för år 2019 inte nås.

Vi gör ingen annan bedömning utan konstaterar att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella- och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Ekonomiperspektivet

Långsiktigt mål (10 år och framåt)	Önskade resultat 2021	Målbedömning 2019
Målsättning gällande god ekonomisk hushållning, 2 procent av intäkter från skatt och generella statsbidrag motsvarande cirka 160 miljoner kronor. Med god ekonomisk hushållning och en soliditet över noll på längre sikt (25-30 år), har generationsfrågan i finansieringen av dagens verksamhet beaktats fullt ut.	Återställning av underskotten för 2014 och 2015 har skett. "Finansieringsprincipen" gäller, vilket innebär att beslut såväl politiska som i organisationen, är finansierade.	
	Det egna kapitalet behöver förstärkas under planperioden och soliditeten öka. År 2021 motsvarar detta 125 miljoner kronor.	
	Pensionsförvaltningen tillförs årligen minst ett belopp motsvarande den årliga förändringen av RVN:s pensionsavsättning. Detta görs i syfte att trygga framtida pensionsåtaganden och motsvarar i genomsnitt cirka 275 miljoner kronor per år.	
	Den angivna nivån för prioritering och förflyttning av resurser och uppdrag till Primärvården om totalt 150 miljoner kronor sker successivt enligt de underlag som utarbetas och beslutas allteftersom. Överflyttning av medel ska ske inom ramen för befintliga resurser och inom ramen för god ekonomisk hushållning.	
Minska kostnaden per DRG-poäng till 2-3 procent över snittet för rikets jämförbara sjukhus.	Minskad kostnad per DRG-poäng till högst 7,5 procent över genomsnittet för i riket jämförbara sjukhus.	

Kommentar

Vår genomgång av uppfyllandet av de finansiella målen visar att regionen inte når de fastställda målen. Vi bedömer att det behöver vidtas åtgärder för att möjliggöra att de finansiella målen nås.

Verksamhetsmål

Regionen har bedömt måluppfyllelse för de tre perspektiven enligt nedan.

Invånarperspektivet	
Medarbetarperspektivet	
Processperspektivet	

För varje perspektiv finns ett antal långsiktiga mål med tillhörande önskat resultat för år 2021 och önskad nivå för år 2019. Vi har stämt av att bedömningen för respektive mål överensstämmer med utfallet för år 2019 i förhållande till den angivna önskade nivån.

Vår granskning visar att bedömningen i huvudsak är rättvisande och enligt vårt stickprov så överensstämmer flertalet av de redovisade resultaten med de underlag vi erhållit.

Vi har dock några exempel där vi bedömer att kopplingen mellan resultat och utfall behöver ses över:

- Underlaget för det önskade resultatet att "Västernorrland ska ha anslutit sig till digitala tjänster och nationella plattformar för att öka medborgarnas tillgänglighet" är digitaliseringsboks slutet. Såsom vi uppfattar av boks slutet är snittet att målet är nära att nås medan det i årsredovisningen utvärderas som uppnått.
- Vad gäller målet att kulturen ska vara tillgänglig för alla och bidra till ökad folkhälsa och integration så kan vi inte se att nämnden för hållbar utveckling har några mål gällande integration och folkhälsa, förutom sjukresor. Trots det utvärderas målet som uppnått.
- Målet för att chefer ska ha ett hållbart ledarskap mäts enbart vartannat år. Årets utfall baseras på 2018 års undersökning samt en kvalitativ bedömning.

Balanskrav

En region ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. För att inte tid ska gå förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop. 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i årsredovisningen framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och regioner som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

Vi har granskat att:

- Regionen uppfyller balanskravet
- Det vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt regionen avser att reglera detta
- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat framgår, i de fall fullmäktige beslutat om att sådan reglering inte ska ske

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning, miljoner kronor	2015	2016	2017	2018	2019*
Årets resultat enligt resultaträkning	-135	95	115	16	118
Avgår realisationsvinster bostadsrätter och fastigheter	-1	-12	-3	-1	-4
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-	-181
+/- återföring orealiserad vinst och förlust i värdepapper	-	-	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-136	83	112	15	-67
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserven	-	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	-136	83	112	15	-67
Balanskravsresultat från tidigare år	-221	-357	-274	-162	-147
Balanskravsunderskott att återställa	-357	-274	-162	-147	-214

*) Ny Lag om kommunal bokföring och redovisning från 2019, med marknadsvärdering av finansiella placeringar.

Kommentar

Regionen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen i förvaltningsberättelsen. Av årsredovisningen framgår att regionens balanskravsresultat uppgår till -214 mkr. Regionen har tidigare underskott från 2014 och 2015 att återställa. Regionstyrelsen skriver i årsredovisningen att det är av yttersta vikt att samtliga nämnder och dess verksamheter aktivt åstadkommer effektiviseringar, både för att reducera kostnader och för att klara kommande års behov.

Vår bedömning är att regionen inte uppfyller balanskravet, samt att det är oklart när regionen förväntas återställa tidigare års underskott.

Resultaträkning

	Not	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019
Verksamhetens intäkter	1	1 311	1 405	1 279	+126
Verksamhetens kostnader	2,3	-8 617	-9 027	-8 757	-270
Avskrivningar	4	-211	-219	-227	+8
Verksamhetens nettokostnader		- 7 517	-7 841	- 7 705	-136
Skatteintäkter	5	5 972	6 106	6 106	0
Generella statsbidrag och utjämning	6	1 576	1 669	1 728	-59
Verksamhetens resultat		31	-67	129	-195
Finansiella intäkter	7	57	96	57	+39
Finansiella kostnader	8	-72	-93	- 90	-3
Resultat efter finansiella poster		16	-63	97	-160
Orealiserade finansiella intäkter	7	-	181	-	+181
Årets resultat inklusive realiserade finansiella intäkter	9	16	118	96	22

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningen inte påverkas av väsentliga fel i periodisering

Kommentar

Årets resultat uppgår till 118 mkr, exklusive realiserade finansiella intäkter är resultatet -63 mkr d v s 160 mkr lägre än budget.

Regionen har i likhet med i delårsrapporten valt att redovisa de realiserade finansiella intäkterna på en egen rad istället för i finansiella intäkter, detta är inte i enlighet med LKBR. Resultatet före realiserade finansiella intäkter för helåret blev 152 mkr bättre än prognos i delårsrapport. Detta förklaras framförallt av något lägre kostnader (114 mkr) jämfört med prognos.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Balansräkning

Belopp i tkr	31-dec 2019	31-aug 2019	31-dec 2018
Balansomslutning	5 836	5 701	5 493
Redovisat eget kapital	1 649	1 598	1 531
Ansvarförbindelse	4 098	4 271	4 204
Eget kapital inkl ansvarförbindelse	-2 449	-2 673	-2 673
<i>Redovisad soliditet</i>	28,3%	28,0%	27,9%
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarförbindelse</i>	-42,0%	-46,9%	-48,7%
Omsättningstillgångar	3 374	3 247	3 046
Avsättningar	2 877	2 850	2 642
Långfristiga skulder	16	15	14
Kortfristiga skulder	1 294	1 238	1 306
<i>Balanslikviditet</i>	260,7%	262,3%	233,2%

Enligt LKBR 6:1 ska balansräkningen redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt LKBR
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder i allt väsentligt existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade samt inte påverkas av väsentliga periodiseringsfel
- Tillgångar, avsättningar och skulder har i all väsentlighet värderats enligt principerna i LKBR
- Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentar

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Vi har noterat att regionen i detta bokslut har intäktsfört ett antal erhållna bidrag som tidigare år balanserats, ca 30 mkr. Vi ser positivt på att man sett över rutinen kring periodisering av bidragsintäkter och rekommenderar regionen att fortsätta se över detta inför kommande bokslut.

Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska regionens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas enligt LKBR kap 8 1§.

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Enligt RKR:s rekommendation R13 Kassaflödesanalys ska räkenskapsårets kassaflöden i kassaflödesanalysen hänföras till följande sektorer:

- löpande verksamhet
- investeringsverksamhet
- finansieringsverksamhet, och i förekommande fall
- bidrag till infrastruktur

Vi har granskat att:

- Kassaflödesanalysen uppfyller kraven i LKBR
- Följer RKR R13 Kassaflödesanalys
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kassaflödesanalys, (miljoner kronor, inklusive kortfristiga placeringar)

	Not	2018	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat före extraordinära poster		16	118
<i>Justerat av ej rörelsekapitalpåverkande poster</i>			
Avskrivningar	4	211	219
Avsättningar, förändring	19	236	234
Investeringsbidrag		-	2
Realisationsvinster		-1	-4
Ökning långa skulder	20	-	-
Orealiserade finansiella intäkter		-	-181
Övrigt		-	-
Medel från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		462	388
Förändring av rörelsekapital exkl. likvida medel			
Förändring av förråd (ökning -, minskning +)		3	3
Förändring av kortfristiga fordringar (ökning -, minskning +)		-38	-49
Förändring av kortfristiga skulder (ökning +, minskning -)		36	-12
Medel från den löpande verksamheten		463	331
INVESTERINGAR			
Nettoinvesteringar	28	-232	-233
Försäljning av anläggningstillgångar	29	1	-
Medel från investeringsverksamheten		-231	-233
FINANSIERING			
Ökning av långfristiga skulder	20	1	2
Minskning av långfristiga skulder		-1	-
Medel från finansieringsverksamheten		0	2
ÅRETS KASSAFLÖDE	30	232	100
Likvida medel vid årets början*		2 024	2 543
Likvida medel vid årets slut		2 256	2 643

*Likvida medel vid årets början 2019 justerat utifrån ny lag om kommunal bokföring och redovisning, med marknadsvärdering av finansiella tillgångar

Kommentar

Vi har granskat kassaflödesanalysen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Driftredovisning

Nämnd/förvaltning*	Årets resultat 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019
Nämnden för hållbar utveckling	28,2	0,0	28,2
- varav regional utveckling	25,0	0,0	25,0
- varav folkhälsa	3,2	0,0	3,2
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-343,8	0,0	-343,8
- varav gemensamt	1,7	0,0	1,7
- varav specialistvård	-330,1	0,0	-330,1
därav somatisk vård	-308,8	0,0	-308,8
därav psykiatrisk vård	-21,3	0,0	-21,3
- varav rättspsykiatrisk regionklinik	5,9	0,0	5,9
- varav livsstilsmedicin Österåsen	-1,6	0,0	-1,6
- varav primärvård	-25,3	0,0	-25,3
- varav folktandvård	4,7	0,0	4,7
- varav laboratoriemedicin	0,9	0,0	0,9
Patientnämnden Etiska nämnden	0,4	0,0	0,4
Regionens revisorer	0,3	0,0	0,3
Regionstyrelsen	111,6	0,0	111,6
- varav Regionledningsförvaltningen	111,6	0,0	111,6
därav Primärvårds- och tandvårdsmedel	13,4	0,0	13,4
därav Regionledningsförvaltningen övrigt	98,2	0,0	98,2
SUMMA STYRELSE OCH NÄMNDER	-203,2	0,0	-203,2
Finansiering exkl. orealiserade finansiella intäkter	139,8	96,6	43,2
Resultat exkl. orealiserade finansiella intäkter	-63,4	96,6	-160,0
Orealiserade finansiella intäkter	181,2	0,0	181,2
Resultat inkl. orealiserade finansiella intäkter	117,8	96,6	21,2

* Primärvårdsförvaltningen och Folktandvården har från 2019 flyttats från f.d Folkhälso- primärvårds- och tandvårdsnämnden (FPTN) till Hälso- och sjukvårdsnämnden, dit även Laboratoriemedicin flyttats från Regionstyrelsen. Regional utveckling flyttades inför 2019, från Regionstyrelsen till Nämnden för hållbar utveckling (NHU). Folkhälsa flyttades till NHU efter beslut i Regionfullmäktige 2019-06-19/20. Driftredovisning sker enligt 2019 års ansvarsstruktur.

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

En förändring mot tidigare år är att driftredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen. Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämma av mot fullmäktiges budget.

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från bokföringen
- Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse görs med tidigare år
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål
- Driftredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen

Kommentar

Driftredovisningen ingår i årsredovisningen under rubriken Ekonomisk analys och redovisning. Vi har granskat driftsredovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Den största budgetavvikelsen har Hälso- och sjukvårdsnämnden och det beror framförallt på personalkostnader inklusive höga kostnader för inhyrd personal samt höga kostnader för köpt vård.

Vi noterar att någon jämförelse med föregående års utfall inte görs.

Investeringsredovisning

Regionens investeringsutgift per nämnd och förvaltning* framgår nedan.

Investeringsredovisning, Miljoner kronor	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019
Nämnden för hållbar utveckling	1	0	0
<i>varav Regional utveckling</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	74	76	105
<i>varav Specialistvården</i>	<i>62</i>	<i>59</i>	<i>86</i>
<i>varav Laboratoriemedicin</i>	<i>8</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
<i>varav Rättspsykiatriska regionkliniken</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>varav Primärvårdsförvaltningen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>varav Folkandvården</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
Regionstyrelsen	13	20	20
<i>varav Regionledningsförvaltningen</i>	<i>13</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
Investeringsplan	145	137	195
<i>varav inventarier</i>	<i>13</i>	<i>17</i>	<i>21</i>
<i>varav fastigheter</i>	<i>132</i>	<i>120</i>	<i>174</i>
SUMMA INVESTERINGSUTGIFTER	233	233	320

* Primärvårdsförvaltningen och Folkandvården har från 2019 flyttats från f.d Folkhälsa- primärvårds- och tandvårdsnämnden (FPTN) till Hälsa- och sjukvårdsnämnden, dit även Laboratoriemedicin flyttats från Regionstyrelsen. Regional utveckling flyttades inför 2019, från Regionstyrelsen till Nämnden för hållbar utveckling (NHU). Folkhälsa flyttades till NHU efter beslut i Regionfullmäktige 2019-06-19/20. Redovisning sker enligt 2019 års ansvarsstruktur.

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens eller regionens investeringsverksamhet.

En förändring mot tidigare år är att investeringsredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen. Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämma av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare står det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska den även omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar regionens totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget och prognos har analyserats och kommenterats
- Investeringsredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen.

Kommentar

Investeringsredovisning ingår i årsredovisningen i enlighet med LKBR och rekommendation.

Vi har granskat investeringsredovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens eller regionens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

Kommentar

De juridiska personer som, förutom Regionen, i första hand är aktuella är Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (50 %), Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland (70 %) och Scenkonst i Västernorrland AB (60 %).

Regionen har inte upprättat någon sammanställd redovisning sedan 2009, vilket enligt vår bedömning har varit förenligt med RKR:s rekommendation nr 8:2. Detta beror på att övriga juridiska personer endast har en ringa omsättning och balansomslutning i förhållande till Regionen.

LKBR 12:1 innebär bland annat en utvidgning av vilka juridiska personer som ska ingå i koncernredovisningen. Ändringen innebär bland annat att även juridiska personer där regionen inte har ett betydande inflytande ska anses vara ett koncernföretag om den juridiska personen har särskild betydelse för regionens verksamhet eller ekonomi.

Regionen har inte gjort någon ändrad hantering av den sammanställda redovisningen.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.